

Kino „ATLANTIC”
KUPON
TYGODNIKA „X MUZA”
upoważniający do nabycia 2-ch biletów
w cenie balkonowej
NA PARTER
na film p. t.
„OSTATNIA NOC SKAZANCA”

Kino „IMPERIAL”
KUPON
TYGODNIKA „X MUZA”
upoważniający do nabycia 2-ch biletów
w cenie balkonowej
NA PARTER
na film p. t.
„HISTORIA JEDNEJ NOCY”

Kino „ŚWIATOWID”
KUPON
TYGODNIKA „X MUZA”
upoważniający do nabycia 2-ch biletów
w cenie balkonowej
NA PARTER
na film p. t.
„KAPITAN TAYLOR”

Kino „RIALTO”
KUPON
TYGODNIKA „X MUZA”
upoważniający do nabycia 2-ch biletów
w cenie balkonowej
NA PARTER
na film p. t.
„ESKAPADA”

MUZA

tygodnik ilustrowany

ROK I WARSZAWA, DNIA 10 PAŹDZIERNIKA 1937 R. Nr. 19

FILM • TEATR • MUZYKA • TANIEC • RADIO • MALARSTWO • FOTOGRAFIA • SPORT • TURYSTYKA • MODA • KOSMETYKA • ROZRYWKI

ZBIGNIEW PITERA

LEOPOLD BRODZINSKI.

NOŻYCZKI

(Z bajek dla dorosłych dzieci)

Dobry Pan Bóg chciał raz zrobić uciechę gromadce dzieciaków i pozwolił im oglądać wszystkie bez wyjątku filmy, jakie kupcy sprowadzali do rozległej polskiej krainy z za siedmiu gór, dolin i mórz. Ale dzieci były niemożliwie rozkapryśzone i nie zadowolili się patrzeniem na białe płótno, po którym przesuwali się zabawne i piękne ruchome obrazki. Dzieci chciały wziąć do swych niezgrabnych rączek podarowaną im zabawkę — chciały koniecznie jej dotknąć. I dobry Pan Bóg pozwolił im bawić się długimi taśmami, pokrytymi nieskończoną ilością maleńkich obrazków. Ale dzieciom znudziła się szybko i ta zabawa. Zachciało im się nożyczek. Daremnie dobry Pan Bóg starał się im wyperswadować, że nożyczki to zabawka nie dla dzieci, łatwo bowiem można się nimi skaleczyć.

— Chcemy nożyczek! — ryczały w niebogłose dzieciaki, aż wszyscy głuchli od wrzasków. Zniecierpliwiony dobry Pan Bóg (bo każda cierpliwość ma swoje granice!), rzucił więc szczeniakom nożyczki.

— A jak się skaleczycie albo wyrządźcie komu szkodę — pamiętajcie, że ja umyłam ręce! — powiedział dobry Pan Bóg na odchodnym. Teraz dopiero zaczęła się zabawa. Dzieciaki naprzód ostrzygły sobie nożyczkami głowy — że niby łysy poważniej wygląda — potem wzięły się do filmów. Ale że filmy były, bądź co bądź w dużej części ładne, więc wycinały tylko brzydkie sceny i wołając: „to be! to be!”, rzucały je do rozpalonego pieca. Filmy płonęły pięknym, strzelistym płomieniem — uciechy było też co nie miara. Gdy jakiś film był od początku do końca brzydki, palili go w całości. A że dzieci były jeszcze niewinne — t. zn. posiadały niezblazowany gust i smak, ludzie oglądali same ładne i wartościowe filmy.

Ta sielanka nie trwała jednak długo. Bo oto aniołowie-producenci, chcąc schlebiać gustom wielu ciemnych ludzi, zaczęli w rajskich plenerach nakręcać kiepskie kryminalne „szmiry”, w których ludzie mordowali się nawzajem bez powodu tak, że pod koniec filmu biedny widz nie mógł często zliczyć nawet „narróbionych” w ciągu akcji trupów. A że nasze dzieciaki miały przywilej oglądania wszystkich bez wyjątku obrazów, więc dały się nabrać na te zagraniczne „szmiry” kryminalne. Filmy te stały się takim niby owocem zakazanym, który nasza miła gromadka wciągała cichaczem, zachylając się bez pamięci i bzdurnymi historyjkami o mordercach i ich oparach. Skutki takiej zabawy nie dały na siebie długo czekać. Kryminały filmowe zdeprawowały doszczętnie wrażliwe dziecięce duszyczki (stąd powstała widoczna legenda, że film demoralizuje młodzież), wykoślawiły ich poczucie smaku i dobrego gustu, strywializowały kryteria wartości artystycznych.

Od tego czasu zabawa nożyczkami stała się rzeczą koszmarną i wręcz nieprawdopodobną. Poszły w ogień co najlepsze fragmenty najcenniejszych filmów, które rozwydrzone dzieciaki krajały bez litości w imię czyichś tajemniczych interesów (oficjalnie: dla ogólnego dobra).

Splonęły w całości nieprzeciętne dzieła sztuki. Bo krajanie i palenie odbywało się odtąd nie tak, jak to przed tym nakazywał zdrowy rozsądek i interes sztuków.

Jakże upiorna jest mistyka tych obłądanych nożyc. W obawie przed władającymi nimi starymi dziś już dziećmi, film

TAMARA WISZNIEWSKA
jedna z najpopularniejszych gwiazd ekranu polskiego kreuje główną rolę w wielkim filmie p. t. „DZIEWCZYNA SZUKA MIŁOŚCI”
Fot. „Panta-Film”

ki. Banda dzieciaków wyrosła i stała się jakąś ciemną mafią zboczeńców. Oglądają sobie wszystkie najpiękniejsze sceny z najtrywialniejszych filmów, młaskają językami i tną, tną na lewo i prawo gdzie popadnie. Oglądanie „zakazanych owoców” wyrobiło w nich jakiś psi węż na wszelką pornografię i defetyzm, których potrafią się dopatrzeć w najniewinniejszym nawet reportażu. Choćbyśmy nie wiem jak wykazywali i dowodzili, że nie mają racji, że daremnie szukają dziury w całym, że krajan na oślepy wyrządzają stokroć większą szkodę, niż mogłyby to czynić wycięte, rzekomo „niebezpieczne” fragmenty — nie ma na to rady... Bo oni „wiedzą”!

Smutne są też dalsze dzieje bajki, a nawet wręcz — tragiczne, bo pełno w niej ciągłych wycinań i chronicznych za-

polski nie może zacerpnąć świeżego oddechu z obfitej i cennej dziedziny tematyki społecznej. W strachu przed ostrzem ślepych nożyc nie może stać się sztuką społeczną, sztuką walczącą, czepiącą życiodajne siły z głębokiego przekonania o swym wzniosłym posłannictwie, nie może też równać się pod tym względem z sytuacją filmu w Ameryce, Sowieciech, Francji i wszędzie indziej.

Może jednak zjawi się w końcu jakiś rozsądny rycerz, pokona tego nożycowego smoka, rozpędzi „tych, co wiedzą” i wyzwoli śpiącą pod przymusem królową — X-tą Muzę. A może i nie...

Ale nie przejmujcie się tym dzieci kochane, nie płaczcie i idźcie spokojnie spać. Przecież to tylko bajka... Taka bajka, jaką stare nianie opowiadają „najwybitniejszym” naszym pisarzom.

Wizja Napoleona w Warszawie

(Z cyklu „Czwierćwiecze pierwszej sceny polskiej”)

W początkach bieżącego stulecia pierwsza scena polska dusiła się w ciasnocie repertuarowej. „Mazepa” i „Maria Stuart” widniały na afiszach jako utwory „J. S.” — Słowacki był „niebezpiecz-

nie tylko obyczajowa komedia (przeważnie tłumaczona), może zainteresować widza teatralnego. Sukces „Obrony Częstochowy” przywrócił teatrowi publiczność w najkrytyczniejszym momencie.

W czasie tym uzyskał Sliwicki zezwolenie cenzury na wystawienie szeregu sztuk dotąd zakazanych. Niemcewiczowski „Powrót posła”, „Bogusławski i jego scena” Rapackiego, „Bracia Lerche” Asnyka mówiły widzom nie o trójkacie małżeńskim i konfliktach erotycznych. Wykorzystując sprzyjającą koniunkturę Sliwicki poszedł dalej. Prawo obywatelstwa w teatrze warszawskim zyskały nareszcie „Fantazy” Słowackiego, a po tym „Lilla Weneda” i „Balladyna”. Wielkie malowidło historyczne Rapackiego „Odsiecz Wiednia” i przeróbka sceniczna „Pani Walewskiej” Gąsiorowskiego kontynuowały linię wytkniętą „Obroną Częstochowy”, a mającą na celu zdobycie widza, dla którego sztuki Sardou, Sudermana, a nawet Kisielewskiego i Zapolskiej nie były przynętą. Zasmakowawszy w teatrze, który dał mu wstrząsające na ową epokę chwile wrzesień dotąd zakazanych, nowy widz już nie odchodził od teatru i szukał w nim coraz innych wrażeń.

Po wojnie japońsko-rosyjskiej nadszedł okres „prosperity” dla teatrów w Warszawie. Publiczność powoli wróciła do repertuaru raczej mieszczkańskiego.

W roku 1912-ym dreszcz niepokoju przebiegł ponownie Warszawę. Ożyły jakieś wspomnienia jakieś wizje podniecające wyobraźnię, która już jakby przegasała po wstrząsach przed sześciu laty. Premiera „Orlecia” stała się nowym etapem.

Dramat Rostanda znano w Polsce z opowiadań już od kilku lat. Bohaterka dramatyczna pierwszej sceny polskiej Helena Marcello-Palińska marzyła o roli, która ponownie opromieniła aureolą sławy starą już wówczas tragiczną francuską Sarę Bernhardt. Na tych marzeniach speliło lat osiem; cenzura ciągle była nieublagana. Gdy nadszedł moment, że sztuka ukazała się na scenie rosyjskiej (w moskiewskim teatrze Niezłobina) — Marcello nie mogła już pretendować do roli księcia Reichstadtu. Kazimierz Załewski wysunął kandydaturę młodego podówczas Władysława Lenczewskiego, ale skończyło się tylko na projekcie.

W roku 1909 grano „Orle” w teatrze Wielkim raz jeden: siedemdziesięcioletnia podówczas Sarah na czele własnej trupy dała Warszawie dwie swoje sławne kreacje: „Damę Kameliową” i „Orle”. I znów zamierzenia wystawienia tego dramatu nie doszły do skutku. Tym razem jednak słusznie: ktoś mógł po występie Sary Bernhardt odważyć się na to, by sięgnąć po rolę napoleońskiego jedy-naka?

Dopiero w roku 1911 Kazimierz Kamiński zaprojektował ponownie wystawienie „Orlecia”. Był to okres wielkich sukcesów Juliusza Osterwy na scenie farsy rządowej. Rozmaitościowy debiut tego aktora w „Kobiecie bez skazy” (w popisowej roli Kaswina) stanowił datę przełomową w pojęciu „amanta”. Publiczność zrozumiała, czym jest prawdziwa młodość scenicznego kochanka. Osterwa, pozyskany przez Sliwickiego w r. 1910-ym, miał już za sobą pracę na scenie krakowskiej, poznańskiej i wileńskiej... To był właśnie aktor do roli młodocianego Bonaparte! Kamiński nie zrealizował w stu procentach swojego zamierzenia; na wrześnieowej premierze nie zagral Metternicha i nie wyreżyserował sam sztuki. Ostatnie to zadanie powierzono Ludwikowi Wostrowskiemu, jednemu z najinteligentniejszych reżyserów młodego pokolenia.

Rok 1912-ty był swego rodzaju „świętym rokiem” Rosji, ze względu na przypadającą 100-letnią rocznicę kampanii moskiewskiej. Wystawienie w tym właśnie roku na scenie rządowego teatru sztuki gloryfikującej Napoleona, wydawało się szalenstwem. Owczesny wice-prezes teatrów Kazimierz Hulewicz (Polak) po-

(dokończenie na str. 2-ej)

(dokończenie ze str. 1-ej)

trafił jednak sprytnie przeforsować rzecz i w pierwszych dniach września, przy

Sarah Bernhardt jako „Orleń”

przepełnionej do ostatniego miejsca sali, rozpoczęła się pamiętna premiera. Wystrawę stawę dano, jak na ówczesne czasy, fantastycznie bogatą, inscenizacja była pieczołowita i niebanalna.

Obsada: cesarz — starszy Rapacki, Maria Ludwika — Lüdowa.

Wiercie mi, widziałem po tym „Orleń” wielokrotnie, nawet w Paryżu, w ojczyźnie Rostanda, ale takiej Marii Ludwiki na żadnej scenie nie spotkałem. Wspomniała, piękna, majestatyczna — bez cech teatralności, wyuczonych, wystylizowanych, tak jakby urodziła się już królową. Metternich-Staszkowski; był to dobry aktor, nie orzeł, ale w tej roli wznosił się ponad wszystkie swoje dotychczasowe osiągnięcia artystyczne. Flambeau — mistrz Frenkiel. Niech ci, którzy widzieli go w tej roli wybaczą mi, że nie postaram się nawet o próbę określenia i scharakteryzowania tej wielkiej kreacji. Szczęśliwy, kto słyszał monolog wiarusa zakończony słowami: „Nie, książę, z takim panem to my nie do pary!” Trudno opisać jak gra Paderewski Sonatę B-moll Chopina, jak śpiewał „Szumią jodły” Myszuga — takie wrażenia trzeba przeżyć i to jest właśnie tragedią sztuki aktorskiej, że opisać je jest wręcz niepodobnym, że z wrażeń tych zostają tylko wspomnienia, którymi nie można podzielić się z nikim, kto ich osobiście nie zaznał.

FILMY TYGODNIA

„KRÓL I CHÓRZYSTKA” Kino „Europa”

Film ten łączy w sobie humor, ciekawą intrygę erotyczną, a przede wszystkim sensację. Bohaterami tej komedii są: Fernand Gravet i Joan Blondell. Scenariusz stanowi aluzję do wydarzeń, jakich widownia stała się niedawno dwór angielski.

Postać... Alfreda VII. (b. monarchy przebywającego w Paryżu) z początku przesadnie nawet groteskowa, staje się w ciągu akcji figurą zwykłego śmiertelnika, który coś przeżywa. To „coś” jest jednak tak operetkowo ujęte, że trudno jest powtarzać jego treść. Faktem jest, że piękny król nie mógł uskarżać się na los z powodu utraty korony, której ciężar napewno nie pozwoliłby mu przeżyć pikantnej historii, jaka może się zdarzyć tylko „zwyczajnemu” człowiekowi. Jako zdetronizowany, może się „idiotycznie” zakochać i bezkarnie ożenić z... girlsą, nie ściągając na swoją głowę gniewu poddanych.

W akcji jest mnóstwo dobrych pomysłów, a jeszcze więcej ciętej satyry i dowcipu w najlepszym gatunku, który reprezentuje doskonała para aktorów — Everett Horton i Mary Nash.

Przy sposobności pokazano w filmie rewiew zainscenizowaną z dużym rozmachem.

Reżyseria (Merwyn Leroy) — wyśmienita. Wystawa — bogata. Gra aktorów — doskonała.

„NARODZINY GWIAZDY” Kino „Colosseum”

Piękny film, jeden z piękniejszych, jakie wyświetlano ostatnio. I bohaterkę tego filmu odtwarza jedna z najświetniejszych artystek — Janet Gaynor, „specjalistka” od obrazów należących do kategorii romantycznych.

Film cechuje doskonale skonstruowany scenariusz, akcja zwarta, utrzymana w wybornym tempie, oraz gra na wysokim poziomie. Nie tylko Gaynor, która święci tu triumf całkowity (zwłaszcza w drugiej połowie filmu), ale i jej partnerzy — Fredric March i Adolf Menjou, dają publiczności długo niezapomniane chwile prawdziwych, głębokich wzruszeń.

Możnaby napisać z tego filmu całą powieść. Piękną, szlachetną i wzruszającą powieść o ładnej rudowłosej dziewczynie, która pomimo ciężkich i tragicznych przeżyć szła ku raz wytkniętemu celowi — pracy dla filmu. Ta historia wzajemnych poświęceń i galeria ludzi o kryształowych ideałach jest tak bogata oraz dobrze zestawiona, że przestaje rażać pewną nienaturalnością.

Reżyser (William Wellman) zaoszczędził widzowi cukierkowego „happy end’u”, dając jednocześnie finał przepelniony głębokim sentymentem.

Specjalną uwagę zwrócić należy na kapitalne, artystycznie ujęte zdjęcia plenerowe (film jest w barwach naturalnych). Te błahie na pozór widoczki, umiejętnie wplecione w film, dają świetne efekty, stwarzając pożądaną atmosferę.

„OSTATNIA NOC SKAZANCA” Kino „Atlantic”

Trudno pojąć, jak to się stało, że obraz tego rodzaju ilustrujący stosunki w U. S. A., przedostał się na rynki europejskie. Po co właściwie ludzie mają wiedzieć, jakim systemem pierze się „brudy” we własnym domu. Tymczasem 20th Century Fox i reżyser William A. Seiter przenieśli na ekran (podobno za zgodą czynników rządowych Stanów Zjednoczonych), autobiografię pewnego oficera marynarki wojennej, który przeszedł gehennę za życia, będąc skazanym niewinnie na karę śmierci.

Film jest nie tylko dobrze grany, ale i zajmujący. Robert Taylor, znany z „Melodii wielkiego miasta” i „Za chwilę szczęścia”, wzrusza i zachwyca swą grą pełną prostoty. Partnerka jego — Barbara Stanwyck zasługuje na szczerą pochwałę oraz baczniejszą uwagę miłośników kina. Niezawodny Victor McLaglen miał również „wielką scenę” w celi śmierci.

Obraz posiada wiele momentów mocnych, pełnych tragizmu. Sceny, w których jeden ze skazańców dostaje ataku hysterii, drugi zaś pokrywa podłogę celi niedopałkami papierosów — są udatną próbą wywołania dramatycznego efektu niesłuchanie prostymi środkami.

Zdjęcia bardzo dobre.

W. B.-Tom.

ARCVDZIEŁO FILMOWE JAKIEGO DOTYCHCZAS PRODUKCJA EUROPEJSKA NIE STWORZYŁA

„CZAR CYGANERII”

W ROLACH GŁÓWNYCH
Jan KIEPURA **Marta EGGERTH**

NIEŚMIERTELNA PIEŚŃ MIŁOŚCI

Reżyser: **GEZA v. BOLVARY**

PRODUKCJA

INTERGLORIA-FILM WIEDEN

PREMIERA w kinie „CASINO” w Warszawie 12.X r. b.

WŁASNOŚĆ NA POLSKĘ
„BEZET-FILM”
Kraków, Kopernika 6, tel. 108-06

Eks. NA KONGRESÓWKĘ, POZNAŃ I POMORZE
M. POMPER
Warszawa, Al. Jerozolimska 31, tel. 987-01

WYPRAWA PO... „LAURY”

W połowie października wyjeżdżają do Paryża dwie orkiestry Polskiego Radia — mała i symfoniczna. Pobyt naszych muzyków nad Sekwaną przeciągnie się do końca miesiąca.

Produkcje małej orkiestry poświęcone zostaną jak zwykle muzyce lekkiej. Zespół symfoniczny został wydatnie wzmocniony doraźnie dobranymi nowymi siłami. Według pogłosek, przy wyborze kandydatów na wyjazd władze Polskiego Radia kierowały się bynajmniej nie rzeczowymi względami, a więc — kwalifikacjami zawodowymi, lecz najzupełniej ubocznymi, nie wiele wspólnego mającymi z poziomem zawodowym.

I ta impreza nie wróży więc wielkich sukcesów artystycznych. Spodziewany jest raczej efekt w stylu osiągniętym sławetnym już pawilonem wystawowym...

DO

PARYŻA
PRZEZ
UNION
—LLOYD—

WARSZAWA
CHMIELNA 44
TEL. 622-24

FILMY POLSKIE NA WYSTAWIE PARYSKIEJ.

Na Wystawie Światowej w Paryżu odbędzie się galowy pokaz filmowy, organizowany przez ambasadę polską.

Na pokazie wyświetlony zostanie film pełnoprogramowy „Halka” w/g opery Moniuszki, reżyserii J. Gardana i L. Schillera, z wkopiowanymi napisami francuskimi. Ponadto przewidziane jest wyświetlenie krótkometrażówki „Trzy ciady Chopina”.

S. P.

HALINA BRUCZÓWNA

Z Nowego Jorku donoszą nam o śmierci s. p. Haliny Bruczówny, niegdyś ulubionej aktorki dramatu i komedii i popularnej gwiazdy niemego filmu. Ze względów technicznych nie możemy zamieścić obszernego wspomnienia — które ukaże się w następnym numerze.

WG. POWIEŚCI ANT. MARCZYŃSKIEGO „SZLAKIEM HAŃBY”

Kobiety

NA SPRZEDAŻ

Reżyseria:
Michał Waszyński
i Emil Chaberski

Scenariusz: ANATOL STERN

Film ten realizowany jest przy łaskawym współdziałaniu
„POLSKIEGO KOMITETU WALKI Z HANDLEM KOBIECAMI
I DZIEĆMI”

ZDJĘCIA

PLENEROWE

JUŻ ROZPOCZĘTE

Maria Bogda * Nora Ney * Helena Grossówna * Tamara Wiszniewska * Hanna Parysiewicz * Adam Brodzisz * Stanisław Sielański * Bogusław Samborski * Aleksander Żabczyński * Tadeusz Wesółowski

ATELIER w pierwszej połowie LISTOPADA

PRODUKCJA i EKSPLOATACJA:
STEFAN NASFETER

WARSZAWA, ZIELNA 15, TELEFON 3-05-88

MIRAŻE HOLLYWOOD

WSPOMNIENIA Z DALEKICH PODRÓŻY

Pełny tajemniczości przybytek X... z którego sama nazwa wywołuje szybkie bicie serc zarówno u biednych, jak i bogatych.

Nie jest to wcale jakieś romantyczne miasteczko, ale duże, nowoczesne miasto, o przeszło stu tysiącach mieszkańców, na których składa się więcej plebsu, aniżeli bogaczy; miasto powstałe przed kilkunastu laty, jeszcze „nie wyschnięte” o ulicach przeprowadzonych pomiędzy olbrzymimi drzewami palmowymi, których korzenie rozsadzają często asfalt chodników, a przewalone niekiedy pnie gniją swym ciężarem przepięknie różę i apoplektyczne geranie. Istnienie jego ulic i domów jest uzależnione od kaprysów arbitralnego, tropikalnego klimatu, wystarczy bowiem jeden dzień deszczowy, ażeby kół samochodów musiały tonąć w kałużach wodnych, zamoczonych kawałkami asfaltu.

Nasz ośmio-cylindrowy „Buick”, posłuszny ruchom rąk czarnego szofera, wyjeżdża na stoki Beverley Hills w dzielnicy pałaców, gdzie już z daleka widać saloniczkie i altyckie kolumny domu Harolda Lloyd'a; olbrzymie trawniki, poprzerywane kamiennymi płamami chodników oraz oazy bukszpanowych drzewek w dawnym ogrodzie Poli Negri; wysokie arkady pałacu Glorii Swanson; ukwiecone balkony i zielony dach domu Syd Chaplina; białe mury filigranowej willi Fairbanksów; oprawne w olów szklane tafle szyb okiennych „home” Normy Talmadge; olbrzymi, wprost a normalny w swych rozmiarach „bungalow” zbudowany w swoim czasie dla Jackie Coogan'a oraz szpiczasty szczyt pałacyku Toma Mixa.

Wysoko na górze mieszka samotnie reżyser Charlot. Dom twórcy pamiętnego „Cyrku” swym melancholijnym wyglądem przypomina hiszpański klasztor; proste mury i okna, pozbawione jakichkolwiek stylowych ornamentacji tchną dziwną pustką.

W dole, na Hollywood Boulevard, pulsuje serce stolicy filmu. Niezliczone szeregi długich białych murów, bez okien, o drzwiach ustawicznie strzeżonych, za którymi kryją się olbrzymie dziedzińce, otoczone lasem kolumn i wieńcem słupów od lamp elektrycznych. Tu właśnie odbywają się tajemnicze misteria reżyserskie: „Fox”, „National”, „Universal” oraz dwudziestu innych wytwórni tak podobnych do siebie.

Bardziej na południe tułają się pośród girland bluszczy zabudowania wytwórni „C. B. de Mille”, przypominające swym poważnym wyglądem i olbrzymimi trawnikami siedziby lordów angielskich, a na samym końcu wznosi się królestwo „Metro-Goldwyn-Mayer” Krezusa filmu.

Kina mieszczą się w centrum miasta w olbrzymich pałacach, w których panuje zwyczaj, że bileterki, młode, wdzięczne kobietki, ubierają się po męsku — w spo-

dnie z czarnego jedwabiu lub białego płótna. Wyjątek w tej regule stanowi „Egyption Theatre”, gdzie dziewczęta wystrojone w mocno wydekoltowane suknie i butony z fałszywych brylantów, olśniewają publiczność nagimi piersiami i ramionami.

Legendarne, pełne rozpusty, szalu nocce Hollywoodu? Wymyślono to w Europie.

W królestwie taśmy filmowej, zarówno w ciągu dnia, podczas robienia „businessu”, jak i po zachodzie słońca, obmyśla się wszystko na trzeźwo, wykluczając od razu wszelkie niespodzianki. Trochę namiętności i częsta zmiana objektu żądy, przy zachowaniu zimnej krwi i nieustannym wyrachowaniu, a wszystko to odbywa się w banalnych „dancingach”: „Ambassador”, „Momart”, „Cocvanuts Grove”, gdzie amerykańscy obywatele „słowofokują” pod strzelistymi palmami, na których w górze zawieszono wypchane małpy, a na dole umieszczono tabliczki z napisem: „uprasza się szanownych gości o nietupanie podczas tańca”; w „The Jail” wstrętnej podziemnej norze, umebłowanej zwykłymi ławkami, w której rej wodzi zbiegły z galer „maitre d'hotel”; oraz w wielkich arystokratycznych „clubs” na Washington Avenue i Santa Monica, w których

schodzą się właściciele smoków, kupowanych na międzynarodowym szlaku: Stambuł — Honolulu.

Godzina 9 rano. Na Yvar Street utworzono już „General Casting Agency” (główne biuro aktorów i statystów). Do drzwi pcha się tłum: kobiety w kostiumach podróżnych, w sukniach wieczorowych lub fartuchach; mężczyźni różnorodnie ubrani — zaroiłoci lub ogoleni, z laskami lub lassem w rękę.

Pięćdziesiąt narodowości na dwudziestu metrach chodnika: Rosjanie wyrażający głośno swoje niezadowolenie; ustawicznie plujący Meksykanie; Niemcy żujący stale kawałki cygara; drapiący się murzyny; Hiszpanie, którzy co parę minut patrzą w lusterko i zaczesują swe włosy; Włosi wyciągający z kieszeni co chwilę zegarki i tupiący nogami; Francuzi, którzy nawzajem udają, że się nie poznają; żółci, milczący Chińczycy i Japończycy zobojeźniali — zdawałoby się — zupełnie na swój los; czerwonoskórzy Indianie ze stanu Arizona lub z Kansas o szklanych oczach i spojrzaniu ptaka. Jakiego narodu — poza Polakami — brakuje jeszcze między tymi legionistami nowoczesnej Kartaginy?

Mijają tygodnie, miesiące, lata, a pstry tłum stale tkwi w progu „G. C. A.”, wyszczekując cierpliwie wywieszenia na drzwiach listy z zapotrzebowaniem... kilku lub kilkunastu statystów.

Ivar Street, kalwaria skołatanych dusz, to jest cały Hollywood. Nie ten ze złotej legendy, lecz bardziej rzeczywisty.

Na bankiecie wydanym przez Adolfa Zuckora w Hollywood przed jego wyjazdem do Europy, zebrał się świat artystyczny. Na zdjęciu widoczni od lewej: Frederich March, Adolf Zuckor, Franciszka Gaal, William de Mille i Cecil de Mille.

ROK
METRO Goldwyn MAYER
pod anakiem
METRO Goldwyn MAYER

NASZE WYWIADY

Włodzimierz Łoziński — AKTOR i MĘŻCZYZNA

Przed paroma dniami zobaczyłem na ekranie po raz pierwszy Włodzimierza Łozińskiego. Młody aktor widocznie debiutant, silnie zarysował się na tle grupy pierwszorzędnych artystów sceny, grających główne role w filmie. Mam na myśli „Znachora”. Dynamika wewnętrzna z jaką Łoziński odegrał rolę Wasyla, zwłaszcza w dramatycznej scenie z ojcem, w której zdołał wydobyc z siebie maksimum pasji, rozpaczy i ognia żalu, zwróciła moją uwagę. Przypnęć muszę, że znając specyficzny dla stosunków w warszawskim świecie filmowym system „odkrywania talentów”, nie entuzjazmuje się wcale nabytkami polskiego ekranu. Tym razem jednak coś wzbudziło moje zainteresowanie.

Zebrałem informacje. Przed paroma miesiącami, gdy na scenie Teatru Malickiej zbierała oklaski „Mała Kitty”, reżyser Michał Waszyński zwrócił uwagę na nowego aktora, występującego w roli dziennikarza. Był nim Łoziński. W jakiś czas po tym, w drodze ścisłej eliminacji (przy pięciu konkurentach), młodzieniec otrzymuje rolę w „Znachorze”, którą wyrabia sobie od razu pożyję. Reżyser Józef Lejtes, zrywa umowę z Michałem Słaskim, aby rolę Mietka Mosakowskiego w „Dziewczętach z Nowolipiek” powierzyć Łozińskiemu. Etap trzeci — to propozycja zagrania w „Kobiecie bez skazy”. Otrzymanie roli Kaswina stawia Łozińskiego w tym filmie na równi z pozostałymi bohaterami — Marią Malicką, Tamarą Wiszniewską i Franciszkiem Brodniewiczem. Zadanie poważne i ryzykowne. Zrozumiał to Łoziński. Zwalczywszy w sobie zrozumiałość (tą nieodłączną cechą artystów filmowych), wziął się do usilnej pracy. Kaswin Łozińskiego ma być wiernym odbiciem Kaswina Osterwy, który w 1912 roku na scenie Rozmaitości odnosił w tej roli tak wielkie sukcesy. W tym celu Łoziński studiuje dokładnie literaturę z owego okresu, pragnąc przyswoić sobie tajniki charakterystycznego ujęcia postaci przez swego wielkiego dziś poprzednika.

Może to dziwne jak na środowisko aktorów filmowych, ale ten obiecujący chłopak, kształci się ciągle. M. in. pracuje poważnie nad różniczkowaniem gry scenicznej i filmowej.

Scena pozwala na wprowadzenie pewnej dynamiki gestu i słowa — oświadczył mi podczas rozmowy. Rampa dzieląca widownię i scenę wymaga tylko

pewnego dynamicznego nastawienia (nie w tym stopniu jednak, jak tego wymagała tak zwana „stara szkoła”), podczas gdy przed obiektywem należy zwracać baczną uwagę na każde drgnięcie głosu i muskułów twarzy, każde wewnętrzne przeżycie. O przesadzie, nawet w najniewinniejszej formie nie może być tutaj mowy — aktor staje się wówczas śmiesz-

nym. Reżyserowie filmowi otrzymali w osobie Łozińskiego wartościowy nabytek. Pamiętać jednak muszą, aby wyzyskać go właściwie. Młody aktor powinien dać z siebie najwięcej w rolach charakterystyczno-dramatycznych, wzoru dla niego należy szukać u reżyserów pracujących z Charles Boyer, czy Buddy Rogers'em. Łoziński ze swym budzącym się talentem nie może stać się obiektem dla eksperymentów w rękach reżyserów, którzy, niestety, zatracili, zmarowali lub wręcz niedocenili nie jednego już wartościowego aktora.

A teraz zdradzę pewną niedyskrecję. Mam nadzieję, że mi to p. Łoziński wybaczy. Miły ten aktor jest zakochany. Ona ma lat 17-cie. Omówili już wszystko na temat swej przyszłości. Mają już nawet swój mały „home” (na bulwarze nad Wisłą), który on przyozdabia na wszystkie sposoby, aby jej serduszko czuło się tutaj szczęśliwie. Zaistniały co prawda pewne trudności — rodzice panny są przeciwni małżeństwu z aktorem. Sprawa komplikuje się szarpiąc nerwy młodym. Drodzy Państwo sięgnijcie pamięcią do lat swojej młodości i nie próbujcie walczyć z najpotężniejszym uczuciem — miłością. Niech piękny romans p. Krystyny i p. Włodzimierza zakończy się „happy end'em”.

T. B.

TANIE PODRÓŻE DO Z. S. R. R.

W SEZONIE JESIENNYM 1937 r.

Specjalne wycieczki przemysłowe, teatralno-muzyczne, pedagogiczne, sportowe i dla lekarzy przez „INTOURIST”

Szczegółowych informacji udzielają wszystkie placówki „ORBISU”

oraz Dział Turystyki Sowieckiej, W-wa Marszałkowska 153
Tamże sprzedaż kolejowych i okrętowych biletów na Bliski i Daleki Wschód, do Palestyny i z powrotem przez Z. S. R. R.

JUŻ WKRÓTCE PREMIERY W

25

NAJWIĘKSZYCH KINACH CAŁEGO KRAJU
PREMIERA WARSZAWSKA
W KINIE
CAPITOL

KRÓLOWA przedmieścia

na tle słynnego wodewilu K. KRUMŁOWSKIEGO

WIELKI MELODRAMAT FILMOWY
w reżyserii
EUGENIUSZA BODO
z
HELENĄ GROSSÓWNĄ
i
ALEKSANDREM ŻABCZYŃSKIM
na czele wspaniałego zespołu
EKSPLOFILM
W-wa, Chmielna 43
tel. 5-05-63

Eksp. na Małopolską i G. Śląsk
KLARA MECHEL
Lwów, Sykstuska 43d tel. 2-19-83

MISHEL S. GREEN

Dwie gwiazdy i... Ja

KORESPONDENCJA Z HOLLYWOOD

Gdy mówi się o Ginger Rogers, mówili nasuwa się drugie imię — Fred Astair, przyzwyczajaliśmy się bowiem widzieć tę parę stale razem.

I tu nagle rewelacyjna wiadomość: W nowym filmie p. t. „Stage door” Rogers grać będzie bez Astair'a natomiast z Katarzyną Hepburn. Nowina ta zelektryzowała całe Hollywood.

Postanowiłem więc „zasięgnąć języka” u źródła, t. j. u reżysera La Cava, kręcącego wspomniany film. Wybrałem w tym celu porę lunch'u w przekonaniu, że w nieobecności aktorów łatwiej będzie wywabił tajemnicę „zamkniętych drzwi”.

GINGER ROGERS i KATARZYNA HEPBURN w nowym filmie R. K. O. p. t. „STAGE DOOR”

Sprawa nie była łatwą, lecz udało mi się! Wbrew zakazowi „wstęp surowo wzbroniony” znalazłem się przed obliczem La Cava. Nie tracąc czasu przystąpiłem od razu do kwestii, mnie interesującej.

Proszę mi powiedzieć jak radzi sobie Pan nakręcając film z aktorkami tak krainowo różniącymi się usposobieniami i przejawiającymi tak wielką indywidualność temperamentów?

La Cava uśmiechnął się. One rzeczywiście różnią się — jak dzień i noc, dlatego też współpraca z nimi jest tak bardzo interesująca. Wy czują się stale jak Rogers ze swą tkliwą serdeczną stuprocentową kobiecością kieruje się zawsze sercem, podczas gdy Hepburn — kobieta o jasnym mózgu i silnej woli rządzi się tylko rozumem.

Reż. La Cava udziela wskazówek Ginger Rogers w czasie nakręcania filmu p. t. „Stage Door”

Równie też jak Rogers zjednywa sobie przyjaciół, Hepburn zdobywa sobie wrogów. Już na samym początku swej kariery filmowej usposobiła dla siebie nieprzychylnie prasę.

Stworzyła — mam na myśli Hepburn pewien typ i aczkolwiek odtwarzanie tych ról nie dogadza jej specjalnie, jest konsekwentnie uparta i nie zbacza z wytkniętej drogi. A szkoda! W rzeczywistości jest to czarująca kobieta.

O kierowaniu nią, widzcie nie bardzo może być mowa...?

Z początku rzeczywiście szło mi bardzo ciężko z narzucaniem jej właściwego sposobu odtwarzania roli. Wciąż zaś sypywała mnie pytaniami — dlaczego tak, lub dlaczego inaczej... Lecz gdy z cierpliwością dawałem jej dokładnie wyjaśnienia doszliśmy do całkowitego porozumienia i dziś osiągam już doskonałe wyniki.

Miłą pogawędkę przerwało nam niespodziewane nadejście obu aktorów, o których mówiliśmy. Korzystam ze sposobności aby zapytać Katarzynę Hepburn dlaczego jest tak źle usposobiona dla dziennikarzy, pragnących asystować przy nakręcaniu zdjęć.

A pan padło nagle pytanie na pytanie — czy pozwolił by zaglądać sobie do rękopisu w czasie pracy?

Reżyser La Cava usiłuje mi dać bardziej szczegółową odpowiedź...

Wejście jest ograniczone poprostu dlatego że my tu pracujemy ciężko, nie dla żadnych tajemnic.

Przed pożegnaniem się z wielkimi gwiazdami i ich reżyserem opowiedziałem o wydawnictwie, które w tej chwili czytacie. W dowód specjalnych widocznie względów obie aktorki obdarzyły mnie swymi fotosami, opatrzonymi serdecznie mi pozdrowieniami dla Was czytelnicy „X Muzy”.

Przechodząc przez bramę wytwórni mimowoli spojrziałem na napis: „Wstęp surowo wzbroniony”...

Mishel S. Green

Katarzyna Hepburn, Ginger Rogers i Adolf Menjou w scenie z filmu p. t. „Stage Door”

Tommy Kelly — Rywal Bartholomewa

Dziecko ulicy — gwiazdą filmową! Gdy przed pół rokiem producent D. O. Selznick zapowiedział realizację filmu „Przygody Tomka Sawyera” p. g. Marka Twaina, interesowano się kto o bejnie rolę Tomka Sawyera. Wiadomo, przecież, że tak trudnej i odpowiedzialnej roli nie można powierzyć żadnemu z tych hollywoodzkich „cudownych dzieci”. Jackie Coogan, który kiedyś mógł się nadać do tej roli, jest dziś dorosłym mężczyzną, już nawet żonatym. Jackie Cooper, niezapomniany partner „Czempa” jest również za duży i napewno już niedługo grać będzie rolę amantów, a cudowny Freddie Bartholomew nie nadaje się do tej roli, gdyż ma wygląd maminsynka.

W Hollywood zaczęto już szeptać, że Mr. Selznick zaniecha produkcji tego

filmu. Producent postanowił jednak wylać się z tradycji i do omawianej roli znaleźć zupełnie nowego artystę. W tym celu rozesłał swoich agentów, aby podpatrywali dzieci ulicy, których sporo jest na periferiach każdego miasta.

Jeden z wysłanników producenta, trafił na przedmieście nowojorskie Bronx, gdzie mnóstwo dzieciaków rozmaitego wieku przeżywa swoje tragedie i radości. Wśród gromady chłopców, dla których dom jest obcy i ciasny, wyróżnił się 12-letni urwis, który swą rolę przywódcy bandy, spełniał więcej, niż wspaniałe. Oko obserwatora spoczęło właśnie na nim.

Hollywood ma nową sensację. Tommy Kelly, „dziecko amerykańskiego proletariatu” — gwiazdą filmową! Realizacja filmu „Tom Sawyer” została rozpoczęta.

KINO I DUSZA LUDZKA

Cały szereg kinoteatrów stołecznych z uwagi na „ciężkie czasy” wprowadził kryzysowe ceny biletów: 75 groszy i 1 złoty. Jak było do przewidzenia, kina te cieszą się dużym powodzeniem.

Do jednego z takich właśnie kin wybrałem się, aby obejrzeć film, którego nie widziałem na zeroekranie.

Przed kasą tłok. Staję na końcu długiej kolejki i cierpliwie czekam. W międzyczasie rozumiem: ludzi jest dużo, widzę, że wszyscy kupują tańsze bilety, a zatem, żeby zapewnić sobie względnie wygodne miejsce, trzeba kupić bilet droższy. Zdaje się, że to logiczne...

Jakże jednak byłem zdziwiony, gdy przekonałem się, że na miejscach tańszych (tych bliżej ekranu) siedzi zaledwie kilka osób, wszystkie natomiast miejsca droższe są zajęte. Trudno jednak zastanawiać się nad tym, bo zawszą dobiegają niecierpliwie psykania, wzywające mnie do zajęcia miejsca. Rad nie rad siadam tuż przed ekranem. Patrzę na film i... boją mnie oczy. Coś się we mnie buntuje. Zapłaciłem drożej i siedzę na miejscu gorszym, niż ten pan w binoklach, (dokładnie go sobie przypominam jak stał przede mną przy kasie), który zapłacił taniej.

W pewnym momencie usłyszałem szept nachylającego się nade mną biletera:

— Może zrobić dla szanownego pana lepsze miejsce?... Bo akurat się zwolniło...

W odpowiedzi pokazałem swój bilet.

Bileter był trochę zdziwiony, ale zaprowadził mnie na to „lepsze miejsce, gdzie z trudnością udało mi się wcisnąć między dwie „oddychające pełną pier-

sią” matrony. Za „zrobienie miejsca trzeba było oczywiście dać 20 groszy. Inaczej nie wypadło. Ale dzięki temu właśnie zrozumiałem, dlaczego pełno jest na lepszych miejscach, mimo że wszyscy płacą za gorsze — poprostu bileterzy każdemu wchodzącemu proponują „zrobienie” lepszych miejsc. Bileterów ostrożnie można zrozumieć i wybaczyć im. Zarabiają nie wiele, a mimo wszystko... chcą żyć. Nie rozumiem jednak publiczności. Ludzie płacą po 75 groszy za gorsze miejsca i „dają w łapę” 20 groszy, żeby siedzieć na lepszych. Zyskują więc na tej transakcji — wyraźnie — 5 groszy, a wzamian — postępują nieuczciwie (oszukując właściciela kina), a przy tym mając nie czyste sumienie, siedzą przez cały czas w napięciu, bo przecież w

każdej chwili wolno ich usunąć z bezprawnie zajętych miejsc... Ale emocją, hazard, posmak grzeszku, świadomość przechytrzenia kasjerki — czy to wszystko nic nie jest warte?...

Dziwne, nieodgadnione są tajniki duszy ludzkiej...

I jeszcze jedno. Czyż nie jest to dziwny paradoks? Któs, kto chcąc postąpić uczciwie, kupił droższy bilet, aby móc siedzieć na miejscu, które mu się z racji posiadania tego droższego biletu należy, zmuszony jest do opłacania zbędnego haraczu bileterowi. „A wtedy... może... przez protekcję”?...

Wydaje mi się, że coś w tym wszystkim nie jest w porządku.

Jerzy Sławicz

PANTA - FILM

SP. Z O. O.
WARSZAWA
WARECKA 13
TEL. 601-15

Komunikujemy P. T. Właścicielom kinoteatrów w Polsce, że eksploatacja filmu

DZIEWCZYNA SZUKA MIŁOŚCI

TAMARA WISZNIEWSKA
MIECZYŚLAW CYBULSKI
MARIA CHMURKOWSKA
JAN KURNAKOWICZ
STANISŁAWA WYSOCKA
MIECZYŚLAW MILECKI
JÓZEF ORWID
FRANCISZEK DOMINIAK
GUSTAW BUSZYŃSKI
I INNI

Reż. A. Ganfkowski

Opr. scen. A. Cwojdzński

Kamera: J. Joniłowicz

na terenie Małopolski, Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego powierzona została firmie

NATIONAL FILM CORPORATION
WARSZAWA — LWÓW — KATOWICE

OPERETKA w OPERZE

Przed wszystkim nie „Słońce Meksyku”, a „Pod słońcem Meksyku” lub „W słońcu Meksyku” („Au soleil du Mexique”), ale mniejsza o to. Stare przysłowia mówi: „Jak się zwał, tak się zwał, byle się dobrze miało”. Niestety, wątpimy czy ktokolwiek dobrze mieć się będzie w związku z zorganizowanym przez dyrekcję Opery „sezonem operetkowym” (nazwa oficjalna). Twórcy oryginału operetki, którzy pozardrościli widocznie sukcesu amerykańskiej „Rose Marie”, stworzyli jedno z najsłabszych widowisk w dorobku paryskiego teatru Chatelét. Utwór bez smaku i istotnego sensu, muzycznie dość wodnisty (Yvin) polegał zresztą w paryskiej realizacji nietylko na przepychu dekoracyjnym (i u nas dano zresztą wystawę bardzo efektowną), jak na „trückach”, w których teatr Chatelét wyspecjalizował się, jak żadna inna europejska impreza tego typu.

W teatrze Wielkim panowała śmiertelna nuda już choćby z tego powodu, że krótkie odsłony przedzielano niemilosiernie długimi antraktami. Te przerwy nie przewidziane przez autora skazują na zagładę i tak bezstylowe widowisko, pozabawione humoru, wdzięku, lekkości i sentymentu. Zaznacza się przy tym brak pracy reżyserskiej (Schiller). Jedynie chyba jedna krótka scena po wybuchu wulkanu, gdzie tłum był świetnie uroczony — była śladem udziału reżysera w sztuce. Fatalny dobór obsady, zwłaszcza do ról komicznych, jeśli bowiem p. Petekiego w roli wodewilowej, albo p. Znicza w roli „komika” porównamy z operowymi rolami tych artystów (np. fry-

LENA ŻELICHOWSKA (jako Kikulani) w „Słońcu Meksyku”

zjerczyk z „Flisa” Petekiego lub rola Znicza w „Manon”) to robi się przykro na myśl o krzywdzie, jaka tych aktorów spotkała. Czyż do roli powierzonej p. Szreterównie, której sylwetka nie może (nawet na najgłębszej prowincji) narzucać wizji wielkiej damy, kobiety światowej, nie należało raczej wyzyskać aparacji Gabrielli? Jako „atrakcję” reklamowano p. Żelichowską w roli egzotyycznej Kikulani. Wyborna ta aktorka miała parę momentów doskonałych, tym nie mniej jeszcze raz dano dowód, że nie szanują dyrekcje naszych scen i scenek talentu świetnej recytatorki.

Balet liczebnie okazały. Inwencyjnie... ujdzie. Chóry śpiewały doskonale. Orkiestra brzmiała przeciętnie; możnaby się z p. Sillichem kłócić o tempo, ale trzeba podkreślić umiar dynamiczny. Brzydkie światła, niezawsze pomysłowe sytuacje, patetyczne śmieszności źle obsadzonych epizodów — oto minusy. Plusy: dekoracje. Na tym się zaczyna i kończy cała wartość widowiska. J. K.

Przez BÓLACH GŁOWY NERWOBÓLACH I GRYPIE
staniecie PROSZKI
KOWALSKINA
TEL. 600-50-50

KRYSTALY
SZKŁO, PORCELANA, WYROBY METALOWE I NACZYNNIA KUCHENNE
poleca po cenach najniższych
A. PERLIN
WARSZAWA, BIELAŃSKA 5, TEL. 505-95

NIE OPERUJEMY PUSTYMI FRAZESAMI!

PIERWSZE TYGODNIE BIEŻĄCEGO SEZONU WYKAZAŁY DO KOGO TEN SEZON NALEŻY!

TWENTIETH CENTURY FOX — OPANOWAŁ EKRANY WARSZAWY!

OTO FILMY, KTÓRE PRZESZŁY REKORDOWO:

- T R A F A L G A R — Colosseum
- STATEK NIEWOLNIKÓW — Atlantic
- NIWINNIE SIĘ ZACZĘŁO... — Imperial
- PASAŻERKA NA GAPE — Capitol
- OSTATNIA NOC SKAZAŃCA — Atlantic
- SIÓDME NIEBO — Victoria

A TERAZ UWAGA!

PRZYGOTUJcie WASZĄ PUBLICZNOŚĆ:

OTO ARCYDZIEŁA, KTÓRYCH NAM ZAZDROŚCI CAŁY ŚWIAT:

Café Metropole — Loretta Young
Tyrone Power

Romans szpiega — Conrad Veidt
Annabella
(Under the red Robe)

Dółeczki — Shirley Temple

Światła bulwarów — Madeleine Carroll
Dick Powell
(On the Avenue)

Lancer Spy — Dolores
Del Rio

Nancy Steele zginęła — Victor Mc Laglen

Księżniczka cygańska — Annabella

T a r z a n — Glenn Morris—Elinor Holm

Wife, Doctor, Nurse — Loretta Young
Virginia Bruce

T h i n i c e — Sonia Henie

Alibaba Goes to Town — Eddie Cantor

Zbudź się i żyj! — Alice Faye

PANIE i ICH PIESKI

Gdy tylko sympatyczna kawiarnia „SIM” ogłasza swój doroczny konkurs p. t. „Pani i jej piesek”, wytwarza się atmosfera niecierpliwego podniecenia. Każda z pań pragnie, by jej piesek zyskał zaszczytny laur, ale właściwie w tym kierunku nie wiele zdziałać może. Trudno poprawić rasę „post factum”. Może natomiast przyczynić się do zwycięstwa swego ulubieńca w inny sposób — dostrajając się do niego swym własnym wyglądem. Musi więc sprawić sobie „komplet”, dobrany jak najściślej „pod psa”, bo jeżeli nie to wynik będzie... „pod psem”. Jury czuwa bowiem nie tylko nad rasowością psa. Bada skrupulatnie, czy „pani” jest równie „w stylu”, jak „jej piesek”. Więc trzeba smukłej sylwetki do charta, podczas, gdy panie zażywniejsze mogą z powodzeniem prezentować buldogi. Dog wymaga rosłej postaci, gdy drobniejsze panie najlepiej „wychodzą” — „pod jamnika lub pekińczyka”, wielką rolę — rzecz jasna odgrywa barwa kostiumu, która musi harmonizować z maścią psa. Dlatego też było tak dużo wełny r. ci i brązowej, oraz połączeń „czarno-białych”. Nie każdy też kostium nadaje się „pod psa” — muszą to być albo kostiumy angielskie „tailor-made” lub komplety o typie podróżno-turystycznym lub spacerowym z uwzględnieniem jesiennej pory roku.

W ogródku „SIM’a”, wypełnionym po brzegi najwytworniejszą publicznością, tymczasem wrzało. Nerwowość pań u dzielała się ich pieskom. Nie doszło wszakże do poważniejszych incydentów. Konkurentki spoglądały na siebie zaleźwie „z pode łba” (psiego, oczywiście), a pieski, gdy tylko nadarzała okazja zetknięcia się, obwahały się z większą, niż kiedykolwiek zawziętością. Na ogół jednak było spokojnie. Czasem co prawda ten i ów piesek, gdy już był u szczytu podniecenia, nie wytrzymał i szczeptał głośniej, nie czyniąc tym nikomu żadnej ujm. Natomiast, gdy by podłuszczać, jak nawzajem po cichu „obszczekwały się” panie, doszło by się, zapewne, do mniej względnych wniosków...

Nas, oczywiście, interesowały najbardziej artystki. Nie było ich wiele. Czaruje prezentowała się p. Elżbieta Kryńska, której kształtna sylwetka opięta była w szarą wełnę. P. Kryńska zapewniała wszystkich, że jej Filip „cocker-spaniel” jest najmilszym psem w Polsce, (dlaczego nie w ogóle na świecie? — u wierzylibyśmy chętnie i w to). P. Anna Jaraczówna, zjawiała się z tulącą się do niej czule miłutką jamniczką Klarą, która podobno, złożyła „Śluby panięskie”. P. Alicja Czerwińska ze swym rzeczwiście ślicznym Zeusem — okazem owczarka szkockiego („collie”), ubrana „do koloru”, prezentowała się również bardzo ładnie, wreszcie tancerka p. Magda Radłowska, dopasowana ściśle „maścią”

do swego pekińczyka Czanga, na rzecz którego sprawiła sobie złote wyłogi i przypięła żółty kwiat sztuczny, a nawet włożyła złote... pończoszki. No, ale... do rzeczy. P. Helena Zachorska-Pauli wywołała kolejno laureatki. Czołowych nagród jest siedem. A więc:

P. Irena Marcinkowska, jedna z czołowych laureatek ze swym chartem „Filonem”

I nagroda — p. Irena Zyndram-Kościałkowska (w stylizowanym komplecie tyrolskim z szarej wełny), za dwa cudne włochate szare „sky-terriery” — Dawida i Agatę.

II nagroda — p. Anna Szmítowa, której idealnie podobno rasowy buldog Mum, łącznie z brązowym kostiumem właścicielki, tej samej barwy kapeluszem oraz niebieskim lisek, tworzyły harmo-

niijną całość;

III nagroda — p. Maria Kniaziołucka w sukni z popielatej wełny wraz ze swą dobermanką Nelly;

IV nagroda — p. Krystyna Zembrzaska w dystyngowanym komplecie z popielatej wełny ze statecznym ostrowłosym foxem Tomaszem, spoglądającym na swoją panią z pewnym jak by żalem, za ozdobienie kieszonki kostiumu wyhaftowanym czarnym kotem, drapieżnie jeżącym grzbiet w napastliwym łuku;

V nagroda — p. Halina Jaroszevska, której dwa „airdale-terriery” Kolega i Tekla (małżeństwo) podobały się tak samo, jak jej popielata suknia, ozdobiona siwym karakułem;

VI nagroda — p. Jadwiga Tereszczenkowa: brązowa marynarka, zielona spódnica i wielce oryginalny „sealyham-terrier”, nie słusznie nazwany Silly („głupi”), bo spoglądał na otaczający go świat z filozoficznym spokojem i odzieniem lekkiej ironicznej pogardy w rzadko mądrych ślepkach;

VII nagroda — p. Irena Marcinkowska stanowiąca ze swym chartem Filonem prześlicznie dobraną i idealnie scharmonizowaną parę, oboje bowiem czarowali rasowymi figurkami oraz zewnętrznym wyglądem, on — białymi łatami na lśniącej czarnej sierści, ona — białymi ozdobami swego eleganckiego czarnego kostiumu.

W ogóle było bardzo miło, słonecznie, kolorowo, gwarnie.

H. L.

Na rynku księgarskim

Na pulkach księgarskich ukazała się rewelacyjna książka Włodzimierza Wiskowskiego p. t. „Przepraszam że żyję”. Wiskowski swym debiutem literackim staje w rzędzie najpopularniejszych autorów współczesnych.

ACADEMIE SCIENTIFIQUE DE BEAUTÉ

376, RUE ST-HONORÉ
PARIS

ZAWIADAMIA

iz swą słynną metodę sztuki upiększania powierzyła kursom kosmetycznym

D-r a ZAMENHOFA

Warszawa, Senatorska 36 m. 20

KANCELARIA CZYNNA W GODZ. 3-5

„SKŁAMAŁAM”

pierwszy tegoroczny film Jadwigi Smosarskiej

Każdy kraj ma swoje gwiazdy filmowe. Naszą z największych gwiazd jest — Jadwiga Smosarska.

Wyraża się to nie tylko w wielkiej popularności Smosarskiej i umiłowaniu, jakim ją darzą liczne rzesze miłośników kina, ale i w talencie aktorki. Smosarska, która w historii polskiej kinematografii ma jedną z najpiękniejszych kart — to artystka o wyjątkowych ambicjach artystycznych, wrażliwa i czujna, to artystka, która każdą stworzoną przez siebie postać filmową podnosi do poziomu kreacji. Wiedzą o tym dobrze szerokie

masy publiczności. Nic więc dziwnego, że ukazanie się nowego filmu Smosarskiej oczekiwane jest z wielkim zacięciem i niecierpliwością.

Zainteresowanie to jest tym silniejsze, że Smosarska nie szafuje swoim talentem. Rola, jaką decyduje się odtworzyć musi całkowicie odpowiadać jej wszystkim wymaganiom artystycznym, by móc stanąć na wysokości zadania.

Kinomanów od dłuższego czasu intryguje pytanie, czy Smosarska wystąpi w tym sezonie w jakim filmie, jaki to będzie film, jaką rolę odtworzy, względ-

JADWIGA SMOSARSKA i EUGENIUSZ BODO w filmie „Skłamałam” reżyserii M. Krawicza fot. „Super-Film”

nie kogo będzie miała za partnerów?

Według informacji otrzymanych z twórci „Warszawskie Towarzystwo Filmowe”, Jadwiga Smosarska wystąpi w filmie „Skłamałam”. Ma to być wzruszający dramat obyczajowy, oparty na tematach, „o których się nie mówi”...

Główną rolę odtworzy w „Skłamałam” Smosarska, zaś czołową rolę męską —

Eugeniusz Bodo. W innych pierwszoplanowych rolach wystąpią: Relewicz-Ziemińska, Tatariewicz-Woskowska, Jarszevska, Wesolowski, Znicz, Hnydziański i inni. Film reżyseruje Mieczysław Krawicz, zaś ogólne kierownictwo sprawuje Stanisław Szabego.

Premiera filmu „Skłamałam” odbyła się w kinie „Pan”.

Lapraszkamy na demonstracje rewelacyjnych Superów PHILIPSA na rok 1938

DO SALONU

"RADIO I ŚWIATŁO"

DŁUGA 50 (Nalewki 2) Tel. 11-55-13

MIGAWKI TANECZNE

Nawet, gdy nie ma występów tanecznych, w dziedzinie tańca artystycznego wre zawsze praca. Teatr Wielki szykuje np. wznowienie „Pana Twardowskiego”, bo zobowiązał się do tego wobec Zarządu Miejskiego, pragnącego posiadać na wszelki wypadek balet reprezentacyjny. Jednocześnie gorączkowo przygotowuje się tańce do starych oper oraz układa nowe do „Legendy Bałtyku” Nowowiejskiego.

„Polski Balet Reprezentacyjny” finiszuje „na całą parę”, bo jeżeli ma wystąpić w Paryżu, musi wyjechać z Warszawy, najpóźniej 10 listopada, (wystawa zostaje zamknięta 25-go tegoż miesiąca). Zespół omawiany został wzmocniony nowym a bardzo cennym nabytkiem w osobie Niny Juszkiewiczówny, będącej ostatnio balleriną zespołu płk. Basiła podczas jego niedawnego tournée po Australii. Ta młoda bardzo jeszcze, bo zaledwie 19-letnia tancerka, jest uczennicą Niżyńskiej, Priebrażńskiej i Jegorowej. Posiadając znakomicie wyszkoloną technikę klasyczną, będzie doskonałym „pendant” do Ślaskiej, jest bowiem podobna do niej i zewnętrznie i figurą. Z takimi dwiema tancerkami na czele zespołu obok świetnego kwartetu solistek (Stanisławska, Glinkówna, Kamińska i Biernacka) można pokazać się za granicą. Zespół ma opracowane części baletów do muzyki: Chopina, Różyckiego, Kondrackiego, Palestra, Woytowicza i Szymanowskiego.

„Wybuchło” w prasie o rzekomych zamiarach wystawienia w teatrze Wielkim „Tajny” baletu królowej Marii rumuńskiej, w układzie Sergiusza Lifara, z Haliną Radlińską w roli tytułowej. Po sprawdzeniu informacji u źródła okazało się, że „prawdą jest, iż taki zamiar istnieje i ma nawet wszelkie podstawy do realizacji, natomiast nieprawdą jest, iż Lifar ma go układać, bo chociaż mu to proponowano, dał odpowiedź równoznacznie odmownie”. **Henryk Liński**

Loretta Young i Tyrone Power ulubiony team aktorski zagra w arcywesołej komedii p. t. „Cafe Metropole”. Fot. 20th Century Fox.

„Pierwsza miłość Thei Bianchi”

Romans filmowy Leopolda Brodzińskiego (16)

(ciąg dalszy)
Natychniast wysłano do Agencji Reklamowych wiadomość, że drugi film Thei Bianchi ma reżyserować „Jasza Iwanoff”.
— Dlaczego Iwanoff? Cemu ten francuz ma straszyć ludzi czapką Monomacha? — zapytał na konferencji jeden z dyrektorów.
— A dlaczego Natasza Rambowa była Nataszą Rambową? — wspominał ktoś jedną z żon Valentina.
I tym pytaniem zamknął usta innym, bo przecież ta pseudo-rosjanka była roduwita amerykańką, i nigdy nie wspólnego nie miała z Rosją, o której wiedziała tylko tyle, że jest to ojczyzna pieśni „Ocy czornyja”. Nic więcej.
I tak Jaque vell Jasza przystąpił do prac przygotowawczych nad filmem, którego bohaterką miała zostać Thea Bianchi.
Scenariusz był dość banalny, ale ostentacyjnie z tylu banalnych scenariuszów zrobiono doskonale filmy i odwrotnie.
A więc i historia pewnej damy z towarzystwa, która poznaje na Florydzie trenera pływackiego i nawiązuje z nim romans, mogła ostatecznie, mimo całej swej banalności, stać się czymś niebanalnym.
Jaque Jasza miał jednak trudny orzech do zgryzienia z rolą trenera.
Producenci, idąc drogą najłżejszego oporu, postanowili obsadzić Weissmüllera.
Jasza zaprotestował. Jego zdaniem Weissmüller może grać tylko Tarzana, z którym złączyła go niezliczona ilość wersji tej nieśmiertelnej ramoty.

— Tu trzeba jeszcze raz pokazać Toma Reana — tłumaczył Jasza producentom — bo jeżeli teraz po pierwszym filmie pozwolimy publiczności o nim zapomnieć, to cały wysiłek reklamowy pójdzie na marne.
— To wyreklamujemy znowu Weissmüllera — zauważył jeden z producentów.
— Jakto, chcecie panowie rujnować się na reklamę wypożyczonego aktora? Do pomagania konkurencji — denerwował się Jasza.
— Mister Iwanoff ma rację — wrócił szef reklamy — z Reana można jeszcze dużo wycisnąć przy obecnej propagandzie jego nazwiska.
— To prawda — zauważył przez czeru — ale czy Rean pływa tak dobrze jak Jonny?
Reżyser zawał się. W gruncie rzeczy nie miał pojęcia o talentach pływackich boksera. Liczył jednak na to, że wszyscy niemal amerykańkowie uważają jak foki, a na coś dopiero sportsmeni.
Nieoczekiwana pomoc nadeszła ze strony szefa reklamy.
— Widziałem niedawno Reana na basenie w „Ambassador Hotelu” w Los Angeles. Jeżeli nie pływa mistrzowsko, to musi trochę potrenować. Tak, czy inaczej, jest dziś popularniejszy od Weissmüllera, a jego foty są rozchwytywane przez kobiety... Jeszcze nie było premiery, a na adres wytwórni przychodziły dzienne po kilkaset listów do Reana.
Ten argument zwyciężył.
— Pogadaj pan, panie Iwanoff z Reanem, a my jakoś wykreślimy się od Weissmüllera, z którym bądź co bądź już zaczęliśmy pertraktować.
Iwanoff chciał powiedzieć, że jego kontrakt reżyserki przewiduje 50% decydującego głosu w sprawie obsady i, że nie należało rozpoczynać pertraktacji z Weissmüllerem bez uprzedniego porozumienia się z reżyserem, ale przypomniał sobie, że przecież jego pierwszy film miał być w Hollywood, że ma jeszcze dość czasu na awantury z dyrekcją. Przytym zaś, że zwyciężył i że przekażną się nieoczekiwanie dla samego siebie, jak bardzo zależy mu na tym, żeby Tom Rean grał bohatera „Miłości wśród fal”.

Rozdział ??

JASZA CONTRA THEA.
Dziwnie nieprzystępnie było w luksusowej, ultra-nowoczesnej garderobie Thei Bianchi.
Lusia, stalowe obręcze, kanciaste fałdki, twardej tapczan o „aerodynamicznych” kształtach, wysokie i amhle kryształki, pełne pachnidła, pudrów, kremów.
Złote promienie zreczenie ukrytych długich żarówek padały jaskrawym snopem na wielkie lustro, przed którym siedziała gwiazda.
Thea Bianchi, jak wiadomo, upoważniła małżonka swego do prowadzenia i finalizowania pertraktacji w sprawach jej drugiego filmu.
Wczorajszej nocy telefonował Gearnescu, że wszystko załatwił i ona, Thea, położeniem swego podpisu na kontrakcie postawi kropkę nad i...
Ale, nagle, nagabywanie dyrektorów stały się młotem pańczym, i w następstwie samozachowawczym wyczuwała Thea, że coś się dzieje, a jednocześnie wystrzo-

DLA CIEBIE PANI!

KOSMETYKA W PARYŻU I... GDZIEINDZIEJ

Paryż zawsze był, jest i będzie dla kobiet wyrocznią w dziedzinie mody, elegancji i dobrego smaku. To też w czasie zwiędzania pawilonów Wystawy Powszechnej i (bogatych wnętrzą magazynów, uwaga kobięca skupiała się głównie na tych zagadnieniach.
A jednak panie, które w tym roku szukały w Paryżu rewelacji w dziedzinie kosmetyki, spotkało pod tym względem zupełnie rozczarowanie. Nowości i rewelacji na tym polu Paryż pokazał — mało. Każdy z większych gabinetów wprowadził pewne nieznaczne ulepszenia lub „specjalności”, ale dla kobiet przybyłych z większych stolic, a między innymi — z Warszawy, nie przedstawiają one nic nowego.
Paryskie gabinety kosmetyczne miały jeszcze do niedawna nieprzerpany urok dla wielu kobiet z całego świata. Były one w ich oczach czymś w rodzaju tajemnych przybytków sztuki, w których kapłanki wiedzy kosmetycznej dokonywały mistycznych zabiegów. Pod wpływem tych zabiegów miały kobiety rzekomo odmładzać się i pięknieć. Dziś wiemy, że były to tylko jaskrawe maquillage, pod wpływem których twarze traciły swój poprzedni znużony wygląd. W Paryżu nazywano to wydobywaniem kobiecego sex apelu.

Ową legendę rozwiwały dopiero panie korzystające często w czasie pobytów w nadsekwanskiej stolicy z zabiegów kosmetycznych i mające możność porównania tamtejszych systemów pracy z innymi. I okazało się... że w gabinetach paryskich zbytnio bagatelizuje się, tak ważną przy racjonalnej pielęgnacji cery dbałość o zdrowy jej wygląd, racjonalne odżywianie, oczyszczanie i zjedrnienie skóry.
Wędrowka po paryskich gabinetach kosmetycznych przynosi również duże rozczarowanie. Zabiegi w nich są kosztowne wahają się bowiem od 75 do 100 franków. Gabinety urządzone są skromnie pod względem przyrządów, ale za to bogato pod względem meblowania. Małą uwagę zwraca się tu na higienę, miękkie meble, dywany, materie, makaty trudne do częstego czyszczenia lub prania są najczęściej siedliskiem kurzu. Dużo światła, niklu, dywanów i jedwabiu — oto główne efekty, mające oczarować klientelę. Atrakcją ich jest jednak tylko — tradycja, przyciągająca jeszcze tylko cudzoziemki.

Jeśli porównamy samą metodę zabiegu w gabinetach paryskich z metodą polskich pierwszorzędnych gabinetów kosmetycznych, to przewagę bezwzględnie odniosą te ostatnie. U nas główny nacisk kładzie się na utrzymanie zdrowej cery przez jej gruntowne oczyszczanie i racjonalne odżywianie. Linią przewodnią jest zachowanie jak najdłużej młodości i urody, co osiąga się dzięki dobremu samopoczuciu, higienicznemu trybowi życia itd., Maquillage stosowany jest tylko jako zabieg końcowy a nie podstawowy. Tymczasem w gabinetach narwskich cały nacisk kładziony jest na jaskrawy maquillage, tuszujący defekty skóry prawie zupełnie nie pielęgnowanej. Ponadto kosmetyki zagraniczne w bardzo małym stopniu przeznaczone są dla celów racjonalnej pielęgnacji; w większości są to preparaty upiększające, jaskrawe w kolorze.

Dużą wadą zagranicznych systemów pielęgnacji urody jest usunięcie mydła i wody. Przy stałym pielęgnowaniu cery wyłącznie suchymi kremami, płynami itp. w początkach nie widać, ale za to po pewnym czasie skóra nabiera szeregu defektów — wiotczeje, przetuszcza się itd. trudnych do usunięcia. Do normalnej

pielęgnacji cery woda i mydło są konieczne. Mydło musi być tylko bardzo starannie dostosowane do rodzaju skóry.

Metoda pielęgnacji skóry bez wody i mydła, wyłącznie przy pomocy kremów i innych środków upiększających powoduje, że kobięta nie może pokazać się bez maquillage'u. Obwisła skóra, zwiędnięta cera i chorowity wygląd całej twarzy — nabierają innego wyrazu dopiero przy zastowaniu sztucznych środków upiększających. Podstawowym warunkiem racjonalnej pielęgnacji skóry jest jej jędrność, dobre napięcie, ożywiony krwioobieg, nadający policzkom rumieńce, a wreszcie niezatykanie porów skóry zbędnymi tłuszczami i i kremami. Racjonalnie pielęgnowana twarz jest zawsze jednakowo świeża i zdrowa.

Jeszcze jednego nauczyła nas tegoroczna obserwacja paryskiej wytwórczości kosmetycznej... Nie uwzględnia ona miarownie zupełnie indywidualnej pielęgnacji cery. Masowa produkcja tamtejsza, przeznaczona jest raczej do tuszowania defektów, a nie usuwania ich, zwłaszcza w wypadkach odbiegających od zwykłego szablonu.

Legenda kosmetyczna Paryża błędnie. Zwyciężyło przekonanie o konieczności zabiegów i kosmetyków indywidualnych.

dostosowanych do rodzaju cery i uwzględniających miejscowe warunki klimatyczne oraz system odżywiania. Sama etykięta zagraniczna na kosmetyki nie wystarcza już dzisiaj. Kobięta domagają się racjonalnego dostosowania preparatów o skuteczności takiej pielęgnacji. To też dzisiaj najwytworniejsze panie, dbające o swój wygląd i zdrową cerę, używają wyłącznie kosmetyków krajowych, gwarantujących dobroć składników i umożliwiających indywidualne stosowanie odpowiednio do rodzaju skóry.

Dr. med. J. Świtalska

JAKIE PANI MA FUTRO?

Nie wszystkie panie mogą sobie pozwolić na to, aby mieć kilka, a przynajmniej — dwa futra. Ale jedno — to naprawdę za mało! Najlepiej mieć normalne zimowe palto i poza tym futro. Tylko jakie?

Tak chętnie noszone i „obnoszone” foki są ogromnie niepraktyczne. Sliczne i miłe to futerko bardzo szybko się niszczy i wyciera. Trzeba o nie dbać bezustannie, uważać, aby w nim nie siedać, aby się o nie nie ocierało — bo lśniąca czerń zamienia się szybko na rudą i brzydka. Foki są pożądane, ale jako trzecié futro w kolekcji. Znam panią, z którą mąż nie może chodzić pod rękę, bo foki „tego nie znoszą”. Biedna pani, biedne foki, biedny mąż. No, ale to chwilowa dygresja.

Najmodniejsze obecnie szare breitchwanze są futrem demisezonowym. Bardzo efektowne, eleganckie, jednak odpowiednie tylko na wiosnę i jesień. Tak samo agneau rasée, które lansuje się obecnie najwięcej w kolorze granatowym. „Żelaznej” trwałości są karakuly i żrebaki (nie cielaki) i te właśnie najchętniej polecą paniom większe firmy futrzane. Bo to są futra „do wszystkich” i na kilka lat. Na nich nie znaczą rocznych poprawek i z niemi nie trzeba się tak bardzo liczyć. Są praktyczne i mogą być bardzo ładne. Ta ostatnia zaleta zależy od fasonu, kroju i wykonania. Pani musi pamiętać, że futro nie może być zanadto pogrubiałe i robić sylwetki niekształtne. Najwięcej twarzowiy jest krój sportowy. Futro lekko wcięte, z klapami i poszerzonymi ramiętami odpowiada prawie każdej sylwetce, szczególnie — naturalnie szczupłej i wysokiej. Dla takich też pań doskonale są futra — reglany — ale to raczej stroj wiosenny i jesienny, ożywione barwnymi szalami, czy kwiatem.

Paryskie modele — to przeważnie płaszcze nurkowe. Peleryny, kołnierze i całe futra z nurków — nadzwyczaj w tym roku modne. Są też bardzo piękne — szkoda tylko, że takie drogie i nie dla każdej pani, która je lubi, dostępne. Bardzo wielkie zastosowanie mają futra przy sukniach i kostiumach. Pomijając już popularne lisy — ogromnie reprezentacyjne są skunksy.

Gronostaje jako narzutki do balowych sukien demonstrowano nam niedawno podczas pokazu mód.

Najpiękniejsze jednak futro może nie wywołać efektu, jeśli pani nie ma odpowiedniego „pendant”. O tym właśnie pomówimy w następnym numerze.

To o czym marzą wszystkie kobiety... brązowe nurki tak modne w sezonie obecnym. Fot. 20th Century Fox.

NAJWYTWORNIEJSZE FUTRA

POLECA

A. M. S.

WARSZAWA

MARSZAŁKOWSKA 129

KREM I PUDER
THO-RADIA
ŹRÓDŁEM MŁODOŚCI CERY

CZESŁAW NAPIORKOWSKI

Właściwy człowiek na właściwym miejscu

Dewiza — „właściwy człowiek na właściwym miejscu” coraz częściej nie jest stosowana w naszym życiu teatralnym. Spójrzmy:
 aktorka rewiowa i kabaretowa Lena Zelichowska występuje w... Operze...
 śpiewaczka operowa Lucyna Szczepańska — w dramatycznym teatrze im. Słowackiego w Krakowie...
 aktor komediowo-dramatyczny Michał Znicz — w operetce na Karowej...
 młoda bohaterka dramatyczna Malkiewicz-Domańska śpiewa drastyczne kusplety w teatrze Letnim...
 „król farsy” Antoni Fertner gra w sztuce Fredry...
 Takich przykładów można przytoczyć bardzo dużo. Przecież Ziemiński śpiewał w „Jadzi wdowie”, w której to sztuce znów Modzelewska... kankanuje. Pamiętamy także heroinę operową Wermińską w „Zakochanej królowej”, budzącą wesołość paradowaniem w obcisłym trykocie przy swych bujnych kształtach, Junoszę-Stepowskiego w „Cyryliku” („Król z parasolem”), Dymśkę w sztuce Szekspira (na scenie teatru T. K. K. T.), Łodę Halamę w komedii Krzy-

woszewskiego („Uśmiech hrabiny”), Malicką jako operetkową divę w teatrze Letnim („Domek z kart”).
 Wszystkie te eksperymenty oparte na wykorzystywaniu popularności pewnych nazwisk stanowią w gruncie rzeczy prawdziwą sensację tylko dla... aktorów i prasy. Publiczność nasza jest stosunkowo jeszcze tak mało wyrobiona, że dla niej nawet występ Ordonówny w sztuce Szekspira (Kraków w ubiegłym sezonie) nie stanowi czegoś nieoczekiwanego, a ewentualny występ Jaracza w operetce nie byłby — zdaje się — również „wydarzeniem”.
 Dewiza — „właściwy człowiek na właściwym miejscu” musi być w teatrze usznaną. Przed laty padł wielki Kazimierz Kamiński w Offenbachowskim „Menelaju”, eksperyment z „Parysem” zawiódł Gruszczyńskiego w momencie jego najświetniejszych operowych tryumfów.
 Nie szukajmy tanich sensacji personalnych, starajmy się natomiast o dobre przedstawienia i o logicznie dobraną obsadę w myśl przytoczonej powyżej mądrości starej jak świat.

KUPUJEMY FILMY POLSKIE
 JAK RÓWNIEŻ
CZESKIE, WĘGIERSKIE I INNYCH WYT. EUROPEJSKICH
GOTÓWKA GWARANCJA LUB PROCENTY
KORESPONDOWAĆ W JĘZYKACH:
ANGIELSKIM FRANCUSKIM NIEMIECKIM

J.H. HOFFBERG CO. INC.
 729 SEVENTH AVE.
 NEW YORK, N. Y.
 U. S. A.
 FIRMA ISTNIEJE
23
 LAT
 REFERENCJE BANKOWE

Uroczą i ualentowaną Mary Gabrieli znana z występów w teatrze Wielkim kreować będzie rolę tyt. w operetce Jean Gilberte'a p. t. „Cnotliwa Zuzanna” wkrótce na scenie teatru „8.15”.

Scena z filmu „Dama pikowa” wg. A. Puszkina. Reż. F. Ozepa. wł. Leo Film

Węgrzy w Filharmonii

Miłośnicy węgierskich melodii trzykrotnie zbierali się w Filharmonii, aby posłuchać 20-osobowego zespołu chłopów-cyganów węgierskich. Wykonawcy nie zawiedli swych miłośników. Byli pewni „ale”, jednak całość wypadła tak dodatnio, że publiczność długi czas po wyczerpaniu programu żywiołowymi oklaskami wywoływała wykonawców, domagając się bisów. Program zawierał utwory ludowe węgierskie, walce Straussa, potpourri operetek itp. Węgrzy zaprezentowali niezwykle opanowanie instrumentu i doskonale wprost zgranie, jeśli się zważy, że nie znają oni nut. Rozkołysanie do walca „nad modrym Dunajem” było majstersztykiem, którego nie powstydziliby się żadna symfoniczna orkiestra i żaden uznany kapelmistrz. Doskonale odegrany był „Orfeusz w piekle”, świetna była II Rapsodia Liszta — ale najbardziej porwały publiczność oryginalne melodie ludowe węgierskie, wykonane z porwijącym temperamentem. Trzej dyrygenci, z których jeden reprezentował wszechstronność, drugi żywioł, a trzeci „sehnsucht” cygańskiego narodu — absolutnie nie wiedzieli, co to trema i pewnością siebie raczej wpadali w manię. Stanowczo za mało było solowych utworów skrzypcowych — również z „ostatniej, smutnej niedzieli” — muzycy nie wydobyli całego możliwego efektu. Tem niemniej — całość bezwzględnie udana.
 Gładan.

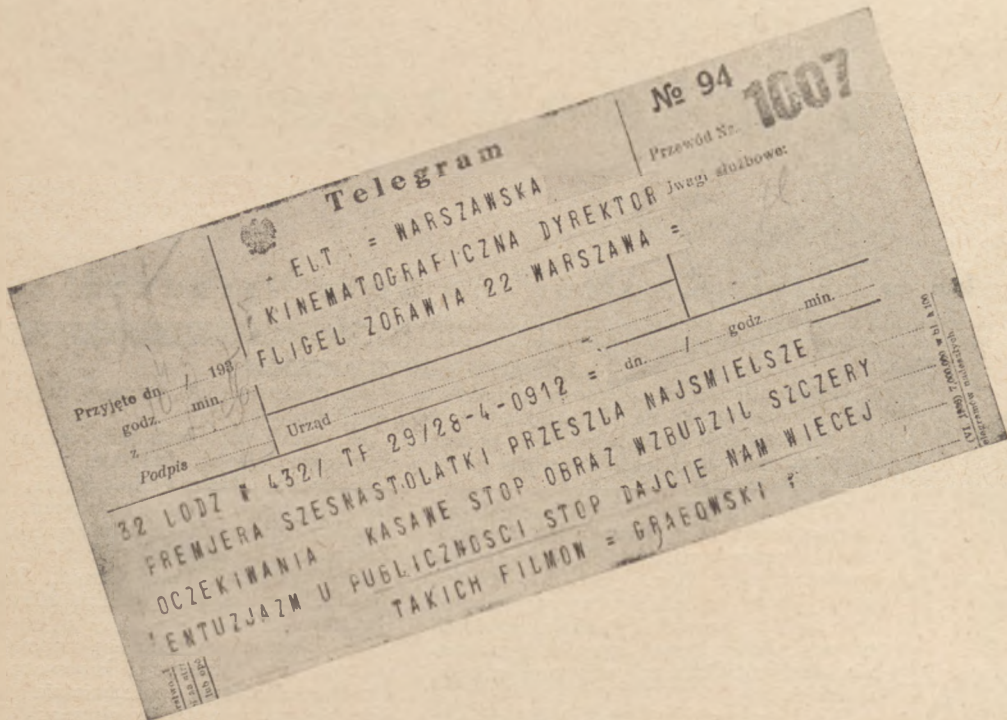
Z braku miejsca o przebiegu plebiscytu na królową sceny polskiej napiszemy w następnym numerze

Jesień wymaga specjalnej pielęgnacji urody.
 Zmiany atmosferyczne na przełomie lata i jesieni powodują liczne defekty:
 Zmarszczki usuwa — KREM RADOCHRONOWY
 Cerę wybiela — KREM CYTRYNOWY
 ochrania — KREM NAJDELIKATNIEJSZY
 matuje — PUDER „PYLEK KWIATOWY”
„ŚWIT” Labor. Kosmetyków Higienicznych Dr. Med. J. Świtalskiej
 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 37, tel. 8.92.77
 Do nabycia w pierwszorzędnym drogeriach i perfumeriach.

Pobił rekordy kasowe film p. t.

„SZESNASTOLATKA”

reżyserii Reinholda Schünzla
 z LIL DAGOVER, SABINE PETERS, GERALDINE KATT,
 KARL SCHÖNBOCK w rolach głównych

GŁOSY PRASY:

„Szesnastolatka” — to film pełen tragicznych konfliktów życiowych, a zarazem głębokie i interesujące studium psychologiczne. Nic więc dziwnego, że film ten jest na całym świecie największym wydarzeniem artystycznym.
 (Głos Poranny, Łódź).
 Film [nie pozbawiony dyskretnego humoru i dowcipu... Ani jednej słabej sceny, ani jednego niedociągnięcia... Film, który wywiera i pozostawia na długo niezatarte wrażenia. Jednym słowem rzadko zdarza się widzieć na ekranie rzecz równie brawurowo opracowaną i wykończoną.
 (Kurier Łódzki)
 Scenariusz filmu zbudowany jest doskonale. Wszystko jest tu logiczne i na swoim miejscu. Nie ma ani jednej sceny niepotrzebnej lub dłużącej się.
 (Kurier Poznański)

PRZYJMujemy TERMINY

WARSZAWSKA KINEMATOGRAFICZNA Sp. Akc.
 Warszawa, ul. Żurawia 22, tel. 973-28 i 973-29
 Oddział w KATOWICACH, ul. 3-go Maja 21 m. 5, tel. 314-24

Sily zagraniczne na koncertach w stolicy

Na chmurnym horyzoncie naszego życia muzycznego odbija się jasną plamą działalność dykcji koncertowej Markiewicza. Zmysł organizacyjny sprężystość przy realizacji zamierzeń kierownictwa tej imprezy służy za wzór dla innych tego rodzaju.

Dyr. Markiewicz ma za sobą kilkanaście lat bezinteresownej pracy na gruncie obojętności bywalców naszych sal koncertowych. Poczynania te nie zawsze spotykają się z należytych zrozumieniem ze strony publiczności muzycznej. Zwłaszcza warszawian cechują pod tym względem nieufność w stosunku do wszelkich nowalji — czy to nieznanymi dotychczas sił wykonawczych, czy też niewykonywanych jeszcze utworów. Ustosunkowanie to stwarza nie rzadko bardzo przykre konsekwencje dla kierownictwa imprez koncertowych.

Inauguracyjny koncert w Konserwatorium wypełniły produkcje słynnej gwiazdy Metropolitan Opera House w Nowym Yorku, Rose Bampton. Nieliczne niestety audytoria miało okazję delektowania się szczytowym kunsztem śpiewaczki amerykańskiej divy. Sukces artystki spowodował natychmiastowe jej zaangażowanie przez Polskie Radio oraz Operę Warszawską (na występ w „Lidzie”).

Dyr. Markiewicz nie zraża się bynajmniej rezerwą publiczności i nie ustaje w realizacji swego programu. Już w ciągu października pozna za tym Warszawa szeregi nieznanych jej sił: śpiewaczkę Makowską (nie słynną gwiazdę filmową), fortepianistę Jacksona, skrzypka

Toszę Seidla, obok znanych już — Efrema Zimbalista (świetnego skrzypka, stale przebywającego w Ameryce), laureatki konkursu im. Wieniawskiego GINETTE NEVEU oraz śpiewaczki Dorothy HELMRICH. Program następnych miesięcy obfituje również w szereg atrakcyjnych nazwisk.

Dick Powell aktor wytwórni „Warner Bros” w wolnych od zajęć chwilach, stara się przeczytać „X Mużę”.

Nowinki Foxa

Dolores Del Rio i Peter Lorre ukończyli wielki film szpiegowski dla wytwórni „20th Century Fox” p. t. „LANCER SPY”. W filmie tym poraz pierwszy w dziejach kinematografii wystąpi postać cesarza Wilhelma ekskajzera Niemiec.

Nowym filmem Annabelli dla wytwórni „20th Century Fox” będzie słynna komedia Bus Fekete’go grana ostatnio na scenach polskich przez wiedeński zespół (Hans Jaray i Lili Darwas) p. t. „JEAN”. Rolę męską objął Wiliam Powell. Annabela gra obecnie wyłącznie dla „Fox’a”.

W studiach „20th Century-Fox”, czynią już przygotowania do drugiego filmu z Sonią Henie. Oryginalny tytuł brzmieć będzie „Tine Ice”. Współpartnerem Sonji w tym obrazie będzie bohater filmu „Trafalgar” — Tyrone Power. W filmie tym wystąpi również słynny zespół 200 łyżwiarek i łyżwiarzy pamiętnych z filmu „Jedna na milion”.

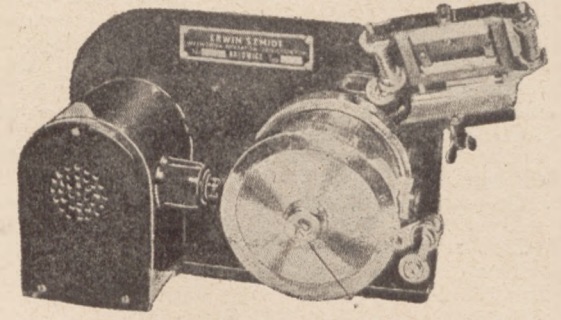
Robert Taylor ukończył już zdjęcia do swojego obrazu dla wytwórni „20th Century-Fox”, którego tytuł tymczasowo brzmi „This is my Affair” (Osobisty wróg). Obok Taylor’a występują w tym filmie również Victor Mc Laglen i Barbara Stanwyck.

Helen Wills-Moody, mistrzyni świata w tenisie, została zaangażowana przez Darryla F. Zanucka do nowego filmu wytwórni „20th Century-Fox”. Chwilowo wytwórnia poszukuje dla niej odpowiedniego scenariusza.

ERWIN SZMIDT

WYTWÓRNIA APARATÓW DŹWIĘKOWYCH
W SZOPIENICACH
UL. 3-go MAJA 6

biuro KATOWICE, kino „UNION” tel. 140.68 i 324.22

PRZEPROWADZA INSTALACJE
PROJEKCYJNO - DŹWIĘKOWE
SZYBKO, FACHOWO I SOLIDNIE

NAJNOWSZE URZĄDZENIA DŹWIĘKOWE

PROSPEKTY I CENNIKI NA ŻĄDANIE

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO FILMOWE

zawiadamia, że przystąpiło do realizacji

anegdoty historycznej

UŁAN Ks. JÓZEFA

PONIATOWSKIEGO

W rolach głównych:

JADWIGA **S M O S A R S K A**

Franciszek **B R O D N I E W I C Z**

Witold **C O N T I**

SEWERYNA BRONISZÓWNA * STANISŁAW SIELAŃSKI * JÓZEF ORWID

Zdjęcia plenerowe

r o z p o c z ę t e

Premiera warszawska w kinie „Capitol” na Boże Narodzenie

Eksploatacja:

„SUPER-FILM”

Warszawa Nowogrodzka 40
NA MAŁOPOLSKĘ I ŚLĄSK

„BEZET-FILM”

Kraków, Kopernika 6

APARATURY KINO-DŹWIĘKOWE

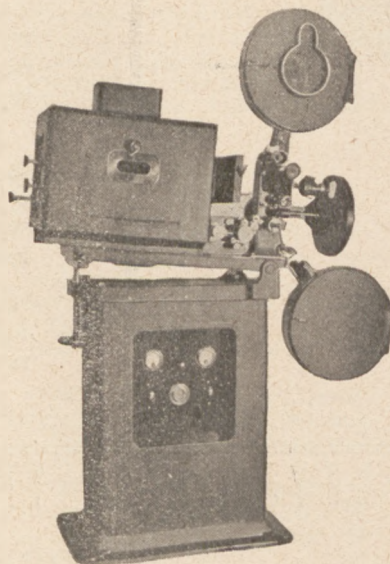
BELLWATT

J. KAWALKOWSKI i W. KOZINSKI

WARSZAWA, ŻELNA 13 • KONTA P.K.O. 3907 • TEL. 6 53-34

Kompletne instalacje kino-dźwiękowe
Aparatury megafonowe i rozgłośnikowe
Zespoły projekcyjno-dźwiękowe z aparaturą dźwiękową, wbudowaną w podstawę aparatu
Wzmacniacze na prąd stały i zmienny
Głośniki elektrodynamiczne
Próstowniki do lamp łukowych i innych celów
Remonty i przeróbki starych aparatów
Komórki fotoelektryczne

Szczegółowe informacje i oferty na żądanie

„KRÓLOWA PRZEDMIĘSCIA”

Zdjęcia do filmu „Królowa przedmieścia”, osnutego na tle słynnego wodewilu Konstantego Krulowskiego zostały ukończone i wkrótce film będzie gotów do wyświetlania.

Godne podkreślenia jest niezwykle zainteresowanie sfer filmowych, artystycznych i prasowych, jakie towarzyszyło realizacji tego filmu. Jest to bowiem obraz, który wybił się bezwzględnie ponad szablony produkcji polskiej zarówno ze względu na temat, sposób opracowania jak i nazwiska reżysera oraz obsady aktorskiej.

„Królowa przedmieścia”, jest jedną z nielicznych sztuk polskich, które oparły się wpływowi czasu. Jak przed czterdziestu laty, tak i dziś sztuka Krulowskiego ściera tłumy publiczności do wszystkich teatrów polskich. Sztuka ta posiada już trwałą tradycję sceniczną i należy do t. zw. „żelaznego repertuaru scenicznego”.

„Eksplofilm” operując się na niezwykłej popularności tej sztuki przystąpił do realizacji filmu z wielką starannością. Scenariusz na tle oryginału scenicznego opracowali Emanuel Schlechter i Jerzy

Nel. Reżyserię powierzono Eugeniuszowi Bodo.

W rolach głównych publiczność zobaczy takie talenty aktorskie jak: Helena Grossówna, Helena Buczyńska, Irena Skwierczyńska, Nina Pawłowska, Aleksander Zabczyński, Stanisław Sierański, Romuald Gierasieński, Józef Kondrat, Antoni Różycki, Józef Orwid, Stępowski, Faliszewski, Szczepański, Pilarski jr. i w. inn.

Te fakty i nazwiska są zapowiedzią sukcesu artystycznego i kasowego. Już wkrótce „Królowa przedmieścia” znajdzie się na wszystkich ekranach kraju, koronując repertuar kinoteatrów polskich.

Osobiste.

Na walne zebranie akcjonariuszy Warszawskiej Kinematograficznej Sp. Akc., które odbędzie się dnia 12 bm. przybędą do Warszawy pp. Wilhelm Meydam i Gerard Krone, dyrektorzy największej europejskiej wytwórni filmowej Universum-Film. Niewątpliwie wykorzystają swój pobyt w Warszawie dla omówienia spraw, związanych z produkcją filmową i ostatecznym zagadnieniami filmowymi. W następnym numerze podamy bliższe szczegóły z pobytu w Warszawie wymienionych powyżej potentatów filmowych.